

Posudek školitelky diplomové práce

Diplomová práce: „Genderová analýza neziskových organizací poskytujících služby příchozím“

Bc. Eva Michálková, DiS.

Diplomová práce Evy Michálkové inovativně a afektivně kombinuje tři epistemologicko-konceptuální perspektivy – obor kritické sociální práce (obor, který studentka vystudovala již dříve), kritická migrační studia a feministická studia (včetně postkoloniálních studií). Tato interdisciplinarita na druhou stranu možná způsobila, že autorka nejde v některých tématech do stejné hloubky (např. v případě postkoloniální reprodukce „Druhého“ – vid. Said). Eva Michálková se v diplomové práci zaměřuje na konstrukci genderu v sociální práci a v projektech vybraných neziskových organizací, které pracují s nově příchozími.

Teoretická část práce kriticky reflektuje jak „klasické“ teorie sociální práce, tak tzv. kritickou sociální práci. Autorka zde problematizuje pojem pomoc (koho, pro koho, za jakým účelem), detailně vykresluje napětí mezi moci/pomocí/bezmocí. Autorka zde tedy hezky ilustruje (na konkrétních případech) také kontext a strukturální omezení projektů určených pro nově příchozí – tedy situuje je do normativního rámce nastaveného způsobu financování organizací a institucionalizovanou pozicí samotné sociální práce v České republice.

Eva Michálková ve svém empirickém výzkumu pracovala systematicky a určitou výhodou byl také fakt, že zkoumané prostředí díky své profesi dobře zná. Podařil se jí také tzv. etnografický odstup, kdy zkoumaný problém byla schopna nahlížet kriticky a reflexivně. Metodologickou výhodou je také triangulace dat, kdy autorka nejenom analyzuje semi-strukturované rozhovory se samotnými sociálními pracovníky/pracovnicemi, ale také diskurz jejich projektů na webových stránkách organizací (nebo výstupů z projektů). Bohužel se nám nepodařilo analyzovat (původně plánovaný) obsah projektových žádostí, do kterých jí nebylo umožněno nahlédnout, což jsme akceptovaly. Velikou výzvou byla také etická stránka výzkumu, tedy jak anonymizovat jednotlivé organizace a projekty v prostředí, kdy by bylo

možné je lehce rozpoznat, a to v době silných protiimigračních nálad v české společnosti. Musely jsme proto citlivě volit mezi redukcí dat (ve smyslu ochrany informátorů) a akademickou integritou (zveřejnění všech relevantních výsledků). Analýza rozhovorů se zaměřuje nejenom na to, „co“ její informátoři hovoří, ale také „jakým způsobem“ to hovoří, tedy na specifické normativní konotace, které podmiňují představy o nově příchozích jako o homogenní skupině lidí, které ovládá pouze jejich sociokulturní zátěž kombinovaná s tradičními genderovými rolemi (nereflektují jiné kategorie, jako je třída, vzdělání, životní styl, věk, zdravotní znevýhodnění atd.). Reprodukují tedy tzv. metodologický nacionalismus.

Kriticky bych hodnotila finální formální podobu textu (překlepy, gramatické chyby), pravděpodobně zapříčiněné časovým tlakem a také finální redukcí textu (původně měl rozsah disertační práce), ale ty jsou v průměru odevzdávaných prací v magisterském studiu.

Diplomovou práci považuji v našem prostředí za výjimečnou a společensky velice užitečnou, měla by se proto dostat do podoby odborné studie pro časopis *Sociální práce*. Silný aplikační potenciál práce ostatně dokazuje i to, že autorka byla požádána o prezentaci svého projektu jako i o návrh doporučení dobré praxe z prostředí samotných neziskových organizací pracujících s nově příchozími.

Práci proto **hodnotím jako výbornou.**

V Praze 16. 9. 2018

Mgr. Petra Ezzeddine, PhD.

Katedra genderových studií, FHS UK Praha